

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018 și a recursului ordinar declarat de către inculpatul Capraru Mihail, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 21 februarie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, în cauza penală în privința lui

Capraru Mihail XXXXX,
născut la XXXXX, originar
din XXXXX, domiciliat
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 24.07.2017 – până la 21.02.2018

instanța de apel:

de la 19.03.2018 – până la 16.05.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 17.07.2018 – până la 10.10.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 21 februarie 2018, Capraru Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Capraru Mihail, în beneficiul lui Botnari Liliana, suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat de la Capraru Mihail, în contul bugetului de stat, suma de 2467,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat că Capraru Mihail, la data de 22 ianuarie 2017, în jurul orei 14:00, fiind în ospete la cet. Morari Irina din XXXXX, unde se afla și XXXXXX, a.n. XXXXX, știind cu certitudine despre faptul că XXXXX este iresponsabilă, fiind recunoscută iresponsabilă prin hotărârea Judecătorei Teleneshti din 24 martie 2016 (dosarul nr. 2-98/16), intenționat, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, în casă, având scopul întreținerii unui raport sexual forțat și profitând de faptul că ultima este în imposibilitate de a se apăra și de a-și exprima voința, a violat-o, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 31D din 03.03.2017, vătămări corporale ușoare.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Capraru Mihail, depus la 01 martie 2018, care a solicitat casarea totală a sentinței, cu dispunerea achitării sale, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În argumentarea cererii depuse, apelantul a invocat următoarele motive:

- condamnarea sa a fost bazată pe presupuneri, nefiind probate circumstanțe primordiale pentru justa soluționare a cauzei – faptul cunoașterii cu certitudine că XXXXX este iresponsabilă, caracterul forțat al raportului sexual și faptul că a profitat de imposibilitatea lui XXXXX de a se apăra sau de a-și exprima voința;

- constrângerea fizică a victimei se apreciază în rezultatul depistării urmelor de violență însă, cu excepția ruperii himenului la XXXXX, alte careva leziuni corporale nu s-au depistat;

- raportul de expertiză medico-legală nu indică asupra unui act sexual forțat, iar la audiere, expertul a declarat că în speță a avut loc un raport sexual care nu era forțat. În aceste circumstanțe, apelantul a invocat că organul de urmărire penală nici nu a încercat să depună careva efort pentru elucidarea unor aspecte dubioase în cauză, or punând în fața expertului medic-legist întrebarea dacă a avut loc un raport sexual forțat sau benevol în cauză, nu a primit un răspuns prin raportul de expertiză și nici nu a încercat să afle un atare răspuns. În sensul dat, apelantul a considerat că acuzarea urma să prezinte probe concrete care ar demonstra vinovăția sa, ceea ce s-a omis în cauză;

- la fel ca și acuzarea, prima instanță nu s-a referit la nicio probă care ar confirma caracterul forțat al raportului sexual în cauză, făcând trimitere

doar la declarațiile martorilor și raportul de expertiză, din care nu se întrevede acest aspect;

- reprezintă o absurditate imputarea faptului că cunoștea cu certitudine despre iresponsabilitatea părții vătămate, or nimeni nu i-a comunicat despre existența unei hotărâri judecătorești civile în privința părții vătămate și nu a fost informat despre faptul că XXXXX este o persoană iresponsabilă. În acest sens, apelantul a menționat că acuzarea nu a prezentat în fața primei instanțe nicio probă din care ar reieși că inculpatul era în cunoștință de cauză privind starea părții vătămate, argumentele acuzării reprezentând niște presupuneri;

- însăși partea vătămată, fiind în stare de ebrietate, i-a propus să întrețină un raport sexual și a întreprins acțiuni în acest sens, însă el a refuzat, circumstanțe care s-au confirmat prin declarațiile martorului Morari Irina, care era la fața locului;

- prima instanță a lăsat fără apreciere faptul că partea vătămată XXXXX, fiind iresponsabilă, nu era însoțită de către cineva în momentul când se plimba prin sat, că a ieșit din casă fără ca cei apropiați să știe acest lucru, că întrebuințează băuturi alcoolice, fumează și înnoptează în locuri diferite, generalmente nefiind supravegheată;

- conform învinuirii, presupusa faptă a avut loc la 22.01.2017, însă potrivit raportului de expertiză nr. 98 din 19.06.2017, s-a constatat că „XXXXX nu a putut să înțeleagă corect caracterul și conținutul acțiunilor săvârșite cu ea pe data de 23.01.2017”, ceea ce denotă, în opinia apelantului, că atât pe 22.01.2017, cât și în ziua următoare, XXXXX ar fi fost violată;

- în cazul bănuielii comiterii unei infracțiuni de viol, urmează a fi supuși expertizei atât victima, cât și bănuitul, ceea ce s-a omis în cauză. În același context, apelantul a indicat că, în speță, nu s-au efectuat cercetări la fața locului, nu au fost găsite urme biologice, nu a fost depistat sânge pe hainele victimei sau pe plapuma unde a avut loc presupusul viol. În opinia apelantului organul de urmărire penală, aflând peste o perioadă de timp despre iresponsabilitatea lui XXXXX, a început să dispună efectuarea de acțiuni procesuale în cauză și să fie realizate rapoarte de expertiză;

- sunt dubioase declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate, Botnari Liliana și ale martorului Valeanu Valentina, or aceste persoane, nefiind martori oculari, au relatat din spusele lui XXXXX, care este iresponsabilă, în acest context nefiind constatat dacă ultima a dat declarații veridice;

- prima instanță nu s-a expus asupra declarațiilor martorului Morari Irina, date în ședința de judecată, care sunt contrare celor de la urmărirea penală;

- contrar prevederilor art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, prima instanță a dispus încasarea sumei de 2467,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, pronunțată integral la 13 iunie 2018, a fost admis apelul declarat de către inculpatul Capraru Mihail, casată parțială sentința, în latura civilă și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a respins solicitarea procurorului privind încasarea de la Capraru Mihail, în contul bugetului de stat, a sumei de 2467,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatului Capraru Mihail a fost demonstrată prin declarațiile părții vătămate XXXXX, ale reprezentantului legal al părții vătămate, Botnari Liliana, ale martorilor Morari Irina, Obadă Alexei, Balan Vladimir, Ciumeică Marin, Valeanu Valentina, precum și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 31D din 03.03.2017 și raportul de expertiză judiciară nr. 98 din 19.06.2017.

Instanța de apel a considerat că probele nominalizate sunt pertinente, concludente, veridice, coroborează reciproc și dovedesc vinovăția inculpatului Capraru Mihail în comiterea infracțiunii imputate, acțiunile acestuia fiind just încadrate în baza art. 171 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel s-a raliat la poziția primei instanțe, considerând că declarațiile inculpatului Capraru Mihail just au fost apreciate critic, ele fiind neveridice și date cu scopul evitării răspunderii penale, or se contrazic cu întregul ansamblu probatoriu în cauză.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantului privind contradicțiile dintre declarațiile părții vătămate, date la diferite etape ale procesului penal. În acest sens, instanța de apel a constatat că partea vătămată XXXXX a fost audiată în condiții speciale, în prezența psihopedagogului, declarațiile ei coroborează reciproc, inclusiv cu alte probe și declarațiile reprezentantului ei legal, care a fost prevenită de răspundere penală pentru darea de declarații intenționat false. Subsidiar, instanța de apel a considerat că lipsește temei pentru a pune la îndoială

declarațiile părții vătămate și ale reprezentatului său legal, or în cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate probe ce le-ar combate.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul inculpatului, potrivit căruia concluzia din raportul de expertiză medico-legală nr. 31D din 03.03.2017 infirmă comiterea unui viol, din motivul lipsei urmelor de violență, or prin raportul nominalizat s-a constatat dereglarea integrității himenului la partea vătămată, leziune care constituie o vătămare corporală ușoară.

Totodată, instanța de apel a respins alegațiile inculpatului, potrivit cărora el nu a știut cu certitudine că XXXXX este iresponsabilă și, profitând de acest fapt, a întreținut un raport sexual cu ultima, or această versiune vine în contradicție cu declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate, care a relatat că îl cunoaște pe inculpat, deoarece sunt rude îndepărtate și locuiesc în același sat, iar inculpatul, la rândul său, o cunoaște pe XXXXX și că ultima lucrează la magazin.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul inculpatului, potrivit căruia prima instanță nu a apreciat faptul că XXXXX, fiind iresponsabilă, se deplasa prin localitate fără însoțitor, or s-a constatat că ultima a fost lăsată de către tatăl său să meargă la bunica sa, deoarece cunoștea drumul, însă ulterior a fost oprită de către Morari Irina și a fost rugată să stea cu copilul ei. Totodată, instanța de apel a considerat că acest argument este irelevant în cauză.

Instanța de apel a respins și acel argument al inculpatului, prin care s-a invocat prezența unor contradicții esențiale între declarațiile martorului Morari Irina, date la diverse etape ale procesului penal. În acest sens, instanța de apel a constatat că Morari Irina nu a infirmat faptul comiterii, de către inculpatul Capraru Mihail, a infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

Având la bază aceste constatări, instanța de apel a conchis că argumentele inculpatului nu și-au găsit confirmare, având un caracter declarativ.

Referindu-se la chestiunea individualizării pedepsei stabilite inculpatului Capraru Mihail, instanța de apel a considerat că prima instanță s-a condus de prevederile art. 7, 75 Cod penal și just i-a stabilit inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, cu executare reală, având în vedere gradul de pericol social al infracțiunii, forma de vinovăție – intenția directă, lipsa circumstanțelor agravante în cauză și personalitatea inculpatului. Reieșind din acest considerent, instanța de apel a considerat

că pedeapsa stabilită inculpatului este legală, echitabilă și va duce la atingerea scopurilor legal instituite.

Referindu-se la soluția adoptată de către prima instanță în partea chestiunii privind cheltuielile de judecată, instanța de apel a considerat-o eronată, argumentele inculpatului Capraru Mihail fiind relevante în acest sens. Sub acest aspect, instanța de apel a conchis că urmează a fi respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la Capraru Mihail, în contul bugetului de stat, a sumei de 2467,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare în cauză, or această cerință nu cade sub incidența art. 227-228 Cod de procedură penală.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta.

Sentința și decizia instanței de apel au fost atacate cu recurs ordinar de către inculpatul Capraru Mihail.

- procurorul, prin recurs ordinar declarat la 23 iunie 2018, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura soluționării cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată, cu menținerea sentinței în partea dată;

- inculpatul Capraru Mihail, prin recurs ordinar declarat la 05 iulie 2018, a solicitat casarea totală a sentinței primei instanțe, casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea sa, în baza art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

5.1. În argumentarea cererii depuse, procurorul a invocat următoarele:

- art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală nu obligă statul să suporte cheltuielile de judecată, iar art. 229 Cod de procedură penală instituie această obligațiune față de condamnat;

- cheltuielile de judecată sunt condiționate de săvârșirea unei infracțiuni, care în mod iminent atrage desfășurarea urmăririi penale și judecarea cauzei, astfel fiind imputabile doar inculpatului;

- prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, a fost abrogat alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, ceea ce denotă intenția legiuitorului de a pune obligațiunea de suportare a cheltuielilor de judecată în sarcina inculpatului;

- trecerea cheltuielilor de judecată în sarcina statului contravine prevederilor art. 16 alin. (2) din Constituție și art. 1398 alin. (1) Cod civil;

- statele europene pun sarcina achitării cheltuielilor de judecată pe seama condamnatului și nu a contribuabililor;

- instanța de apel nu a îndeplinit cerințele legale, prevăzute la art. 101, 394, 414 Cod de procedură penală, nu a indicat temeiurile care au stat la baza admiterii apelului și, în acest mod, a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce constituie temei pentru recurs, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

5.2. În argumentarea cererii depuse, inculpatul Capraru Mihail a reiterat motivele invocate în apel și a menționat următoarele:

- condamnarea a fost bazată pe presupuneri, nefiind probate circumstanțe primordiale pentru justa soluționare a cauzei – faptul cunoașterii cu certitudine că Botnari Diana este iresponsabilă, caracterul forțat al raportului sexual și faptul că a profitat de imposibilitatea lui Botnari Diana de a se apăra sau de a-și exprima voința;

- constrângerea fizică a victimei se apreciază în rezultatul depistării urmelor de violență însă, cu excepția ruperii himenului la Botnari Diana, alte careva leziuni corporale nu s-au depistat;

- raportul de expertiză medico-legală nu indică asupra unui act sexual forțat, iar la audiere, expertul a declarat că în speță a avut loc un raport sexual care nu era forțat. În aceste circumstanțe, recurentul a invocat că organul de urmărire penală nici nu a încercat să depună careva efort pentru elucidarea unor aspecte dubioase în cauză, or punând în fața expertului medic-legist întrebarea dacă a avut loc un raport sexual forțat sau benevol în cauză, nu a primit un răspuns prin raportul de expertiză și nici nu a încercat să afle un atare răspuns. În sensul dat, recurentul a considerat că acuzarea urma să prezinte probe concrete care ar demonstra vinovăția sa, ceea ce s-a omis în cauză;

- la fel ca și acuzarea, prima instanță și instanța de apel nu s-au referit la nicio probă care ar confirma caracterul forțat al raportului sexual în cauză, făcând trimitere doar la declarațiile martorilor și raportul de expertiză, din care nu se întrevește acest aspect;

- reprezintă o absurditate imputarea faptului că cunoștea cu certitudine despre iresponsabilitatea părții vătămate, or nimeni nu i-a comunicat despre existența unei hotărâri judecătorești civile în privința părții vătămate și nu a fost informat despre faptul că XXXXX este o persoană iresponsabilă. În acest sens, recurentul a menționat că acuzarea nu a prezentat în fața primei instanțe și a celei de apel nicio probă din care ar reieși că inculpatul era în cunoștință de cauză privind starea părții vătămate, argumentele acuzării reprezentând niște presupuneri;

- însăși partea vătămată, fiind în stare de ebrietate, i-a propus să întrețină un raport sexual și a întreprins acțiuni în acest sens, însă el a refuzat, circumstanțe care s-au confirmat prin declarațiile martorului Morari Irina, care era la fața locului;

- prima instanță și instanța de apel au lăsat fără apreciere faptul că partea vătămată XXXXX, fiind iresponsabilă, nu era însoțită de către cineva în momentul când se plimba prin sat, că a ieșit din casă fără ca cei apropiați să știe acest lucru, că întrebuintează băuturi alcoolice, fumează și înnoptează în locuri diferite, generalmente nefiind supravegheată;

- conform învinuirii, presupusa faptă a avut loc la 22.01.2017, însă potrivit raportului de expertiză nr. 98 din 19.06.2017, s-a constatat că „XXXXX nu a putut să înțeleagă corect caracterul și conținutul acțiunilor săvârșite cu ea pe data de 23.01.2017”, ceea ce denotă, în opinia recurentului, că atât pe 22.01.2017, cât și în ziua următoare, XXXXX ar fi fost violată;

- în cazul bănuielii comiterii unei infracțiuni de viol, urmează a fi supuși expertizei atât victima, cât și bănuitul, ceea ce s-a omis în cauză. În același context, recurentul a indicat că, în speță, nu s-au efectuat cercetări la fața locului, nu au fost găsite urme biologice, nu a fost depistat sânge pe hainele victimei sau pe plapuma unde a avut loc presupusul viol. În opinia recurentului organul de urmărire penală, aflând peste o perioadă de timp despre iresponsabilitatea lui XXXXX, a început să dispună efectuarea de acțiuni procesuale în cauză și să fie realizate rapoarte de expertiză;

- sunt dubioase declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate, Botnari Liliana și ale martorului Valeanu Valentina, or aceste persoane, nefiind martori oculari, au relatat din spusele lui XXXXX, care este iresponsabilă, în acest context nefiind constatat dacă ultima a dat declarații veridice;

- atât prima instanță, cât și cea de apel nu au dat eficiență prevederilor art. 26-27, 93-101 Cod de procedură penală, nu au cercetat cauza sub toate aspectele, nu au dat probelor administrate aprecierea corespunzătoare, prin prisma pertinentei, concludenței și coroborării lor reciproce și a reținut o stare de fapt și de drept eronată în cauză, pripit ajungând la concluzia de vinovăție;

- a fost lezat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- atât prima instanță, cât și instanța de apel au adoptat hotărâri care nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția și nu s-au expus asupra tuturor dezacordurilor invocate.

6. Pe cauză nu a fost depusă referință.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, dispune inadmisibilitatea lui în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Examinând argumentele invocate de recurenți în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, nesusceptibile de a impune necesitatea casării deciziei atacate, reieșind din următoarele considerente.

7.1. Colegiul penal apreciază critic argumentele invocate de către procuror și se raliază la soluția instanței de apel, prin care a fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la Capraru Mihail, în contul bugetului de stat, a sumei de 2467,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare în cauză.

Colegiul penal constată că suma de 2026 lei a fost necesară pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 31D din 03 martie 2017 (f.d. 40-41, vol. I), dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 03 februarie 2017 (f.d. 38, vol. I) și pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 98 din 19 iunie 2017 (f.d. 78-82, vol. I), dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 17 martie 2017 (f.d. 76, vol. I).

Expertizele judiciare nominalizate erau obligatorii de a fi efectuate, prin prisma prevederilor art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. În acest sens, Colegiul penal constată că, deși a fost abrogat alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care stabilea obligativitatea achitării costurilor pentru expertizele judiciare obligatorii din mijloacele bugetului de stat, această normă era în vigoare la momentul dispunerii, prin ordonanțele organului de urmărire penală, a efectuării expertizelor în cauză, ceea ce denotă corectitudinea punerii cheltuielilor de judecată, în speță, în sarcina statului.

Mai mult, punerea cheltuielilor de judecată în sarcina statului, în speță, este justificată și prin prisma prevederilor art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr. 68 din 14.04.2016, potrivit cărora *în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sînt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat*. După cum s-a constatat anterior, la dispunerea efectuării

expertizelor judiciare în cauză, în calitate de ordonator figura organul de urmărire penală, ceea ce suplimentar denotă corectitudinea soluției adoptate de către instanța de apel.

În rest, Colegiul penal constată că suma de 441,5 lei constituie cheltuieli puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, acumulării și administrării probelor, acțiuni care organul de urmărire penală le realizează în mod obligatoriu din oficiu, având un rol activ în acest sens.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel, în latura criticată de recurent, conține motivele legale pe care se întemeiază, astfel urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.2. Privind recursul ordinar declarat de către inculpat, Colegiul penal constată că ultimul a invocat argumente prin care implică o critică asupra aprecierii probelor, puse de către instanța de apel la baza condamnării lui, critică care în opinia sa este justificată și impune necesitatea casării deciziei atacate. În contextul dat, Colegiul penal reține că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. În acest sens, este necesar de a menționa că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înlăptuiește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Suplimentar celor menționate, Colegiul penal constată că instanța de apel și-a motivat pe deplin soluția adoptată în privința vinovăției

inculpatului, prin statuările expuse la pct. 4.1. al prezentei decizii, pe care instanța de recurs le însușește și care nu necesită o reiterare din motivul temeiniciei lor.

Colegiul penal apreciază critic afirmația recurentului, precum că *în cazul bănuielii comiterii unei infracțiuni de viol, urmează a fi supuși expertizei atât victima, cât și bănuitul, ceea ce s-a omis în cauză*, or legiuitorul nu a instituit o asemenea obligație, în mod expres, în sarcina organului de urmărire penală. În aceeași ordine de idei urmează a fi apreciată critic și acea invocare, prin care se susține că *organul de urmărire penală nu efectuat cercetări la fața locului, nu au fost găsite urme biologice, nu a fost depistat sânge pe hainele victimei sau pe plapuma unde a avut loc presupusul viol*.

Colegiul penal respinge toate argumentele, în ansamblu, invocate în susținerea faptului că nu au fost administrate probe care să demonstreze caracterul forțat al raportului sexual în cauză, în viziunea recurentului din motiv că la partea vătămată, cu excepția dereglării integrității himenului, nu s-au depistat alte leziuni corporale. Colegiul penal constată că, la caz, caracterul forțat al raportului sexual a rezidat în profitarea inculpatului de faptul că partea vătămată se afla imposibilitate de a se apăra și de a-și exprima voința, imposibilitate care se datora stării de iresponsabilitate a ultimei, confirmată prin hotărârea Judecătoriai Telenești din 24 martie 2016 (dosarul nr. 2-98/16). Din acest considerent, Colegiul penal respinge și acele argumente invocate de către recurent, prin care se susține că *însăși partea vătămată, fiind în stare de ebrietate, i-a propus să întrețină un raport sexual și a întreprins acțiuni în acest sens*, or comportamentul părții vătămate nu este determinant, în speță, pentru constatarea caracterului forțat al raportului sexual în cauză.

Colegiul penal se raliază la poziția instanței de apel, care just a respins alegerile inculpatului, potrivit cărora *el nu a știut cu certitudine că XXXXX este iresponsabilă și, profitând de acest fapt, a întreținut un raport sexual cu ultima*, la judecarea cauzei în apel fiind corect constatat că această versiune vine în contradicție cu declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate, care a relatat că îl cunoaște pe inculpat, deoarece sunt rude îndepărtate și locuiesc în același sat, iar inculpatul, la rândul său, o cunoaște pe XXXXX și că ultima lucrează la magazin.

Colegiul penal respinge argumentul recurentului, prin care se susține că prima instanță și instanța de apel au lăsat fără apreciere faptul că *partea vătămată XXXXX, fiind iresponsabilă, nu era însoțită de către cineva în momentul când se plimba prin sat*. Contrar afirmației recurentului, Colegiul

penal constată că instanța de apel s-a expus asupra acesteia și a menționat că partea vătămată a fost lăsată de către tatăl său să meargă la bunica sa, deoarece cunoștea drumul, însă ulterior a fost oprită de către Morari Irina și a fost rugată să stea cu copilul ei. În același context, Colegiul penal se realizează la concluzia instanței de apel, prin care afirmația inculpatului a fost considerată irelevantă în cauză.

Colegiul penal respinge și acea afirmație, prin care se invocă neclaritatea învinuirii, „*or potrivit acesteia presupusa faptă a avut loc la 22.01.2017, însă potrivit raportului de expertiză nr. 98 din 19.06.2017, s-a constatat că „XXXXX nu a putut să înțeleagă corect caracterul și conținutul acțiunilor săvârșite cu ea pe data de 23.01.2017”*”, chestiune care denotă, în opinia recurentului, că XXXXX ar fi fost violată atât pe 22.01.2017, cât și în ziua următoare. Sub acest aspect, Colegiul penal constată că Capraru Mihail, la terminarea urmăririi penale și prezentarea materialelor de urmărire penală, nu a formulat careva cereri privind chestiunile pe care le invocă în recursul ordinar (f.d. 118, vol. I) și nu a depus referință asupra rechizitoriului, iar la examinarea cauzei în prima instanță, a declarat că învinuirea îi este clară (f.d. 148 verso, vol. I).

Astfel, Colegiul penal constată că Capraru Mihail, personal sau prin intermediul apărătorului, urma să exercite dreptul invocării nulităților în procesul penal, în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, conform cărora încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. În raport cu această posibilitate, Colegiul penal constată că Capraru Mihail nu a făcut uz de drepturile sale legal instituite, ceea ce împiedică invocarea unor nulități la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar.

Astfel, Colegiul penal conchide că nu s-au confirmat erorile invocate de către inculpatul Capraru Mihail, or având în vedere cele expuse în prezenta decizie, s-a stabilit că instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele inculpatului, invocate în cererea de apel, iar decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În prezența constatărilor nominalizate, având în vedere că nu s-au confirmat temeiurile pentru recurs, invocate de către recurenți, că anumite

argumente sunt neîntemeiate, iar altele inadmisibile, precum și nu au fost constatate erori de drept care, apreciate din oficiu, să justifice casarea deciziei instanței de apel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate în cauză, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 338, 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de către inculpatul Capraru Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, în cauza penală în privința lui *Capraru Mihail XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 noiembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma